

"HAK-AL" 6^e jaargang nr.5 mei 1980
natuur-en vogelwacht Culemborg

Jules.
28-3-80

FAM. C. HEYNES
GUILBERDINGERSTR. 24
CULEMBORG

Kontaktadres :

Natuur- en Vogelwacht Culemborg
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg

Begeleiding Jeugdgroep :

Leo vander Kooij - Vliegerweg 3 te Culemborg
03450 - 54 50

Coördinatie Inventarisaties :

Leo vander Kooij

Bibliotheek :

Boeken en verslagen in Het Kompas.

"Het Vogeljaar" :

Jaarabonnement 1980 door overschrijving van f 14,--
op de girorekening van de N.V.W.C. met vermelding
van "Vogeljaar".

Lidmaatschap :

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals
adreswijzigingen.

Penningmeester :

Frans Waroux - Mendelssohnlaan 7 te Culemborg
03450 - 53 93
Gironummer 34 33 35 1 t.n.v. F. Waroux - rek.
Natuur- en Vogelwacht - Culemborg.

Kontributie :

Jeugdlidmaatschap	f 5,-- per jaar
Volwassene	f 10,-- per jaar
Gezinslidmaatschap	f 15,-- per jaar
Buiten Culemborg	f 15,-- per jaar

Klubhuis :

Gebouw "Het Kompas" - kamer 2 - Slotstraat 12 -
Culemborg.

Vogelwerkgroep kontaktadres :

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21 Culemborg
tel.no. 03450 - 81 02

Secr. Milieuwerkgroep
Noordwest - Betuwe :

Betsy Wijnhoven - Goilberdingerstraat 1 te Culemborg
03450 - 52 21

Redaktieteam en -adres :

Breun Jansen - Eikeboom 31 - Culemborg - 03450 - 48 85
Harry Noordhuis - Zwanebloem 16 - Culemborg -
03450 - 5912

Vijf jaar Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Dit is een heuglijk feit en op vele manieren willen we dit ook vieren.

Ten eerste hebben we een bijzonder geslaagde avond gehouden in het Kompas, die door vele leden en oud-leden is bijgewoond.

Ten tweede hopen we, voor een wat breder kader, een fietstocht te houden op een datum, welke nog nader bekend zal worden gemaakt. En jawel hoor, het liep storm op het Jubileum-kamp; maar liefst 58 mensen gaven zich hiervoor op, terwijl er maar 40 meekunnen. De laatste 18 mensen zullen dus helaas teleurgesteld moeten worden.

Als laatste maar zeker niet de minste activiteit, hadden we aan het uitgeven van een "Jubileum-Hak-Al" gedacht. Het resultaat hebt U nu in handen. Het is echt een "feest-nummer" met als voornaamste aandacht-trekker een werkelijk schitterend kunstwerk gemaakt door Jilles v.d. Warenburg. Jilles, bedankt dat je hiervoor tijd hebt willen vrijmaken.

Dan ook in dit nummer een werkstuk van onze geschiedschrijver Haridius van de Warenburgius. Hij verzorgde een uitgebreid overzicht van de afgelopen 5 jaar.

Over de Hak-Al gesproken, in de afgelopen vijf jaar zijn er ongeveer (ik kan er één kwijt zijn) 47 Hak-Als verschenen. Vanaf deze plaats willen we alle redactieleden, die we in de loop der tijd gehad hebben, hartelijk bedanken voor het vele werk, dat ze hier in hebben willen steken. Met name willen we toch Breun noemen, die een zeer grote inbreng heeft bij het uitkomen van het blad gedurende de laatste jaren. Breun, hartstikke bedankt!!

De feest-commissie.

I N H O U D :

- pag. 3 - verslag van de afgelopen 5 jaar, door Harry v.d. Warenburg
- pag. 10 - N.V.W.C. jubileumlied
- pag. 13 - waarnemingenlijst maart/april 1980
- pag. 15 - verslag excursie Nieuwe Zuider Lingedijk
- pag. 18 - rectificatie inventarisaties - kamp Groesbeek
- pag. 19 - een goede beurt van de fiets - de fiets, het vervoermiddel voor de N.V.W.C.-er
- pag. 20 - de brief aan de omwonenden van de vier dreven omtrent het ooievaarsnest
- pag. 21 - nieuws van de milieuwerkgroep
- pag. 22 - nieuw: de N.V.W.C.-sticker
- pag. 23 - jubileum-fietsralley
- pag. 24 - verslag maandelijkse algemene vergadering van 17 april 1980
- pag. 27 - dierenleed bij de Ronde Haven, door Dik Borgsteyn
- pag. 28 - excursieprogramma

Natuur- en Vogelwacht Culemborg 5 jaar

De tijd gaat snel, onze Natuur- en Vogelwacht bestaat deze maanden alweer 5 jaar. Dus wel een reden om aandacht aan te schenken, niet op grote schaal festiviteiten, maar wat extra activiteiten zijn zeker op zijn plaats.

Daarin past min of meer ook een overzicht/verslag van de gebeurtenissen van de afgelopen 5 jaar. Het onderstaande beoogt niet om een totaal overzicht te geven, het is meer een impressie, alhoewel uitgebreid.

De officiële oprichtingsdatum is 5 maart 1975. De milieuwerggroep bestond al een aantal jaren en één van de activiteiten was bijvoorbeeld knotwilgen snoeien.

Er bestond echter behoefte aan een meer echte Natuur- en Vogelwacht en de aanzet hiertoe werd gegeven door Arno Bos en Gerard van Zuylen. Met nog een aantal enthousiaste mensen werden in maart/april 1975 de eerste bijeenkomsten gehouden.

De eerste bladen die uitgegeven werden waren wat losse stencils en over een vast onderkomen beschikten we ook niet.

Maar door het van het begin af aan actief meewerken van een flink aantal mensen was het fundament onder de club gelegd.

Aan de hand van de eerste (naamloze) bladen en later de Hak-Al wil ik trachten chronologisch het één en ander op te pakken.

Excursies werden meteen al georganiseerd en als belangrijkste activiteit beschouwd, met als tweede doel het inventariseren van 4-Atlas blokken (gelijk aan de huidige S.O.V.O.N.-blokken) op broedvogels.

Drie blokken zijn gelukt, de 4e verliep wat moeilijker, daar werd alleen de aanwezigheid van een bepaalde broedvogel vastgesteld en niet de aantallen.

Het inmiddels regelmatig verschijnende blad moest natuurlijk een naam hebben; een prijsvraag werd uitgeschreven en door Arno Bos gewonnen met de naam "Hak-Al".

"Hak-Al" is een Culemborgse of Kuilenburgse samenvoeging van de uitroep "Had ik al", een kreet die meermalen gehoord wordt tijdens excursies en inventarisaties, wanneer er vogels, planten e.d. worden gevonden, gehoord of gezien.

Oktober 1975 telde de N.V.W.C. zijn 99ste lid, Ed van Spall.

Enkele namen uit 1975, contactadres (ook heden nog) Gerard van Zuylen.

Penningmeester en bibliotheek, Frans Waroux. Broedvogelinventarisaties Chris Kalden. Plantenwerkgroep Naud Wijnhoven. Redactie van de Hak-Al, Harry Uphof, Cocky van Zuylen, Jils v.d. Warenburg en Jaques Ooninx (druk).

Een waarnemingenlijst was er ook al snel en daaraan is te zien dat ook toen al Kars Veling en Henkjan Kievit actief aan 't vogelen waren.

Overasselt, de Hatertse Vennen was de plaats waar het eerste kamp werd gehouden. Een lang weekend met prachtig zomerweer, een rondleiding van de boswachter, kampvuur, buiten eten (stampot andijvie) en een fietstocht van Overasselt naar Culemborg uitgevoerd door Gerard en Cocky van Zuylen, Harry en Jilles v.d. Warenburg en Dave Schmitt.

Een tweede kampje werd gehouden in de "Schulp" in de Flevopolder; zo langzamerhand een zeer bekende naam met veel inhoud voor de vogelaars onder ons. In de eerste Hak-Al's verschenen naast veel excursieverslagen ook artikelen over vogelgidsen en natuurlijk "wat is voor mij de meest geschikte kijker". Doelstelling in de beginne van de Hak-Al was om één maal per maand te verschijnen met een maximum van 10 pagina's. Dit laatste is niet mogelijk gebleken, in positieve zin gelukkig, kopij genoeg.

Niet alleen vogels kunnen voor consternatie zorgen, tijdens een excursie naar Doorn zorgde een zgn. "Doornse Maagd" voor een incident, drie mannelijke excursiegangers vlogen met fiets en al in elkaar.

In het begin van ons bestaan werd er ook nog wel eens aandacht besteed aan iets wat er de laatste tijd duidelijk bij inschiet, insekten. Insekten-animator was overduidelijk Gerrit Marchal, die o.a. een artikel schreef over "de eieren van een watervlo" verluchtigd met eigen tekeningen. Natuurlijk werd er in 1975-1976 gesnoeid, voor het vierde seizoen alweer, organisatoren Chris Kalden en Bas Middelkoop.

En toen kwam het kamp waar velen al lang naar uitgekeken hadden en dat door de deelnemers nog steeds als één van de best geslaagde kampen wordt gezien, Veere, 36 deelnemers, 81 waargenomen vogelsoorten, het Zwin, een dode eider-eend, Han Jansen (Ve) Erekok, de verloren portomonee van Arie d.d. Ham en tot slot "het is kaal en het snurkt", antwoord - de penningmeester.

Frans schafte daarop maar een pet aan die later tijdens winderige excursies wel eens af wilde waaien.

Een jaarlijks terugkerende traditie is ook de afsluiting van het knotwilgen-seizoen d.m.v. een dia/filmavond.

Een ook het voorjaarskamp te Hurwenen (meer een jeugdkamp), voor het eerst in februari 1976 is een jaarlijks terugkerend verschijnsel.

De ingebruikneming van een eigen ruimte in het Kompas vond na enige aanpassingen ook plaats in het voorjaar van 1976. Het ziet er overigens naar uit dat we nog tijdens het jubileum kunnen beschikken over een nieuwe ruimte die enkele malen groter is, het zal een welkom geschenk zijn.

Inmiddels waren er wat wisselingen gekomen. Arno Bos had de functie van "boswachter" in Noordwijk aanvaard. Cocky van Zuylen, Harry Uphof en Jaques Oonincx ruilden hun plaatsje in de redactie met Breun Jansen en Harry v.d. Warenburg.

De plantenwerkgroep was in het seizoen van 1976 en 1977 actief aan het inventariseren op het landgoed Mariënwaard te Beesd en de eendenkooi De Woerd. Eendenkooien staan trouwens regelmatig in de schijnwerpers bij de N.V.W.C. In onze eigen omgeving vinden we er velen, in goede staat tot zeer slechte staat van onderhoud. De eendenkooi van Waardenburg, beheerd door Staatsbosbeheer, werd 2 maal in excursieverband bezocht.

Bij mij vers in 't geheugen liggend en tot op heden één van de mooiste ervaringen zijn de bezoeken aan de Grote Otterskooi en de Bakkerskooi, gelegen in het gebied "De Wieden". Dit gebied samen met de Weerribben gelegen in de kop van N.W.-Overijssel, vereerden we met meerdere bezoeken tijdens het tentenkamp in de N.O.-Polder van 26 tot en met 30 mei 1976.

Een fietspuzzeltocht op koninginnedag 1976 trok maar liefst 150 deelnemers, die een flink deel van de omgeving van Culemborg en Schoonrewoerd te zien kregen.

Mariënwaard werd niet alleen op planten geïnventariseerd, maar ook op vogels. Er werden dat jaar trouwens veel excursies gehouden naar het Lingegebied. De roeiboot was ook ontdekt en aldus werd Mariënwaard benaderd via de Linge.

Het Culemborgse publiek werd voor het eerst in optima forma met de N.V.W.C. geconfronteerd tijdens de braderie van 1976. Verschillende onderwerpen kregen de aandacht. Ook tijdens de braderie van 1979 waren we present, met name knotwilgen snoeien en nestkasten stonden in de schijnwerpers. De generale repetitie voor de braderie van 1979 werd gehouden tijdens de paardenmarkt te Beusichem. Of we dit jaar weer aanwezig zullen zijn is nog de vraag, wegblijven zal moeilijk zijn, de braderie van 1980 staat in het teken van de natuur en daarbij gevoegd ons 5-jarig bestaan .....

Elke week was er wel wat te doen, excursies, avonden in het Kompas, lezingen met dia's etc. en van 1976 kan gezegd worden dat de N.V.W.C. duidelijk zijn/haar levensvatbaarheid getoond had. De laatste activiteit van 1976 was het winterkamp te Haamstede, Schouwen-Duiveland.

Dierentuinen, hoe men daar ook over denkt, werden in 1977 en 1978 in excursieverband bezocht; Artis en Blijdorp, de laatste speciaal voor de tentoonstelling "Notogea".

Met behulp van de brandweer werd er op 30 april een ooievaarsnest langs de Kooiweg-Oost gerestaureerd. Tot op heden heeft dat nog niet veel resultaat gehad, de stand van de ooievaar in Nederland gaat nog steeds achteruit. Vogels helpen aan nestgelegenheid, doen we.

Inmiddels hangen er verspreid in het veld zo'n 40 torenvalkenkasten, een 3-tal bosuilenkasten en in de Plantage een 20 mezenkasten. De bezetting van de torenvalk- en bosuilenkasten is redelijk te noemen, van de mezenkasten is nog niets te zeggen, aangezien ze pas in november 1979 zijn geplaatst.

In samenwerking met de Heer Stam en Vogelbescherming werd er van 25 april tot en met 27 mei 1977 een nestkasten-expositie gehouden in de Culemborgse bibliotheek.

Het seizoen 1976-1977 was voor de knotters een goed seizoen, 250 gesnoeide wilgen en voor de derde maal een geslaagde afsluitavond.

Met maar liefst 46 deelnemers werd met hemelvaart 1977 gebivakeerd in de Peel. Geïnterviewd werd er ook in het broedseizoen, o.a. in de Redichemse Waard en de Plantage; de huiszwaluwen in Culemborg werden vereerd met een bezoekje van Hans Rietvink.

En toen moesten we afscheid nemen van Chris en Riet Kalden die naar Zeeland (Goes) vertrokken. Een heel verlies omdat Chris heel wat taken vervulde binnen de N.V.W.C.

Met in het begin wat storing hier en daar konden de taken goed verdeeld worden. De meest tijdverslindende activiteit, het organiseren van het knotwilgen-snoeien, werd overgenomen door Jan Rietvink met assistentie van Nico Luttink en Gerrit Koenderik. In juni 1977 werd aldus het tijdperk "Chris" afgesloten.

De eerste grote klus was er vrijwel direct, een fietstocht voor een schonere Rijn, ook Culemborg werd bezocht. Zo'n 250 Nederlanders, Duitsers en Fransen werden voor een nacht ondergebracht in een gastgezin. Daaraan verbonden werd er in de Open Hof nog een kleine manifestatie gehouden.

De Hak-Al was tot oktober 1977 verschenen in "liggende vorm", het oktobernummer werd vanwege een voorplaat in "staande vorm" gedrukt. Dit beviel ook goed en er werd na enige tijd besloten de "staande vorm" aan te houden, vanaf de zomer van 1978 was dit een voldongen feit.

De Hak-Al deed het verder prima, gemiddelde oplage zo's 225 stuks, aantal blz. 20 à 30, echter 40 pagina's was ook geen uitzondering.

In het najaar namen enkele mensen de taak op zich om plaatselijk de actie "Geef om de natuur" van het W.W.F. te steunen en te organiseren.

Hoe men ook over deze actie denkt, plaatselijk was het een groot succes. In Culemborg zo'n 200 collectanten, die samen zo'n kleine 19.000 gulden ophaalden.

Het knotwilgenseizoen 1977-1978 stond voor de deur en Jan Rietvink en zijn staf stonden voor een zware opgave. De eerste snoeidag bleek gelukkig bijzonder geslaagd, 51 bomen bevrijd van hun takkenlast door 60 à 70 knotters.

In de loop van 5 jaar N.V.W.C. hebben we heel wat dia-avonden gehad. Even in herinnering, Spitsbergenexpeditie, Galapagos-eilanden, Sjoerd Braaksma over uilen en vleermuizen, vogels in het wild door leden van de Vijfherenlanden, "Het Vogeljaar" door de Heer Ettema uit Utrecht.

Het jaar 1978 begon voor de derde keer in Zeeland met een kamp te Serooskerke, Schouwen-Duiveland. De Schelphoek heette het kamphuis (de bedoeling is dat we komend winterseizoen hier weer naar toe gaan).

Een kamp met 37 deelnemers, 88 vogelsoorten, w.o. een dode Jan van Gent; lange wandelingen, liever gezegd complete dagmarsen, fanatiek vogelen en waar volgens een verslag genoten werd van de "spécialité de la maison" oftewel patat met mayonaise.

De winter van 1978 was kort maar hevig, tijdens een excursie naar de Kil van Hurwenen werden een blauwe reiger en een dodaars in verzwakte toestand overgedragen aan de R.P. te Geldermalsen.

Vergiftigingspraktijken, waarbij vooral kraaien en eksters het slachtoffer werden van de chloraloseëieren, noopten tot actie. Gelukkig kwam er snel een einde aan.

Het Pinksterkamp te Limburg en een plantenweekend naar de Kampina (Oisterwijk) trokken beiden 27 deelnemers. Het eerste kamp werd gekenmerkt door regen en modder, de tweede door fraai nazomerweer.

Een nieuw vogelsoort ontdekt, nee hoor ... regelmatig roeien in de Kievitsbuurt leverde naast zoetwaterroeibootslagen, zere handen, natte kleren, ook het daar (nog) broedende "vogelaapje" op. Door de welwillende reporter werd natuurlijk het wouwaapje bedoeld ....

Het huiszwaluwenonderzoek leverde in 1978 in Culemborg, Geldermalsen, Beusichem en Zoelmond tussen de 235 tot 260 broedsels op.

Een oergezellig klein kampje werd georganiseerd in de herfstvakantie van 1978 in de Flevopolder, een 14-tal deelnemers, 79 vogelsoorten, veel leuke banden, Heleen Bierman een klapband; de terugtocht werd aldus een "rampentocht".

Inmiddels was er dankzij Jan en Hans Rietvink een kampkist gekomen, de vulling kwam van vele zijden.

Sinds eind 1978 werken we ook mee aan het S.O.V.O.N.-project voor winter- en trekvogels, 4 vakken met een oppervlakte van 100 km².

Het jaar 1979 begon meteen al slecht. De winter sloeg in alle hevigheid toe. Na 3 kampen in Zeeland zouden we wel eens wat noordelijker willen gaan kijken, Texel. Door de strenge vorst en hevige sneeuwval bleek Texel onbereikbaar en voor het eerst kon een kamp niet doorgaan.

De eerste 2 maanden stonden dan ook vooral in het teken van wintervoeding en een eerste opvang van slachtoffers. Veel improviseren en om in de toekomst problemen te voorkomen is er een draaiboek "wintervoeding" gemaakt.

Texel ging niet door maar de vogelaars kwamen toch wel aan hun trekken; langs de Lek was genoeg waar te nemen o.a. diverse ganzesoorten, veel eendesoorten en roofvogels.

De "verwilderde" duiven rond het stadhuis zorgden nogal voor overlast, vooral de uitwerpselen; de door de gemeente Culemborg voorgestelde maatregelen vonden wij niet zo aantrekkelijk en naar verhouding te duur. Dus zelf maar een rapport met alternatieve voorstellen in elkaar gezet. Het gevolg is dat er tot op heden nog helemaal niets gebeurd is.

Na een winter komt een lente. Zo ook in 1979. In de natuur komt weer van alles (voor ons zichtbaar) tot leven. Ook padden komen weer uit de grond gekropen om dan al of niet met z'n tweetjes naar de paarplaats te trekken.

Zo ook langs en bij de Ronde Haven, alwaar jaarlijks honderden trekkenden padden het leven laten in het verkeer, plat worden gewalst is een betere term. D.m.v. een subsidie van de gemeente konden we over een lengte van enige honderden meters gaas en emmers plaatsen. Op de heentrek werd meer dan 1500 padden gevangen en veilig overgezet. De top lag net voor Pasen, toen op één dag meer dan 500 exemplaren gevangen werden. De terugtrek verliep heel wat gespreider.

Jilles en Harry v.d. Warenburg verlieten beiden de redactie. Jilles vanwege drukke werkzaamheden en Harry door vervulling dienstplicht.

Er werd een tekenwedstrijd uitgeschreven en de winnende tekening werd de vaste voorplaat en vignet van de N.V.W.C. Het vignet werd ook verwerkt in een clubvlag, vervaardigd door Lies en Arie v.d. Ham en inmiddels zijn er zelfs stickers.

Tijdens het knotwilgenseizoen van 1978/1979 werden ondanks de strenge winter met inbegrip van een I.V.N.-weekend 245 bomen geknot. Voor het seizoen 1979/1980 waren het 178 bomen die geknot werden.

In april 1979 werd er naast de plantenwerkgroep ook een vogelwerkgroep opgericht. Dit om een aantal activiteiten op vogelgebied beter te kunnen overzien. Naast het paddenproject en de nodige inventarisaties waren er in het voorjaar o.a. nog een kamp naar Oosterbeek (31 kampeerders) en de actie "schoon rivierenland".

De activiteiten breiden zich steeds meer uit en daarmee eigenlijk ook de hoeveelheid bezittingen c.q. werktuigen en ook het vervoersprobleem. Een aanhanger in niet al te beste staat werd op de kop getikt en opgeknapt. Jopie is zijn naam.

Inmiddels ook een postbus, post dus sturen naar N.V.W.C., postbus 381, Culemborg.

Leo v.d. Kooij kwam in het najaar in het nieuws als deelnemer en winnaar van de natuurkwis "Ja, natuurlijk", specialiteit "spinnen".

Nog diezelfde week mocht hij namens de N.V.W.C. een voordracht houden op het weidevogelsymposium van de Vogelbescherming.

En daar stond de winter van 1980 voor de deur. Gelukkig bezorgde koning winter ons geen problemen zoals in 1979. Kamp Ameland met een dertigtal deelnemers kon uiterst geslaagd genoemd worden, alzo ook het traditionele kampje naar Hurwenen met een twintigtal deelnemers van onze zijde.

Het knotwilden snoeien ondervond veel hinder van slecht weer en hoog water. Het paddengaas is geplaatst en een kamp naar de Wieden en Weerribben staat op stapel.

En zo beginnen we aan onze volgende vijf jaar.

Hopelijk hebt U via bovenstaand geheel een idee gekregen wat er de afgelopen 5 jaar heeft plaatsgevonden. Een volledig overzicht kunt U echter alleen maar krijgen als U de volledige jaargangen van de Hak-Al doorneemt.

Enkele cijfers: 42 verschenen Hak-Al's met in totaal $\pm$ 850 pagina's
excursies, dia-avonden, vergaderingen etc. $\pm$ 350
kampen $\pm$ 15
snoeidagen $\pm$ 35

Vijf jaar N.V.W.C. Inmiddels uitgegroeid tot een club met een vrij grote actieve kern, een club die van diverse zijden erkenning heeft gekregen.

Het vrijwillig meewerken en meedoen staat hoog in ons vaandel, niets is verplicht. De structuur zoals we die hebben en de manier van werken bevalt prima en zal worden voortgezet.

Sommige activiteiten krijgen wat meer aandacht, sommige wat minder, b.v. de deelname aan excursies in eigen omgeving neemt wat af.

Wij zijn echter niet meer weg te denken uit het Culemborgse beeld en dat moet zo blijven, dus op naar het tienjarig bestaan.

Harry v.d. Warenburg

N.V.W.C. JUBILEUMLIED

=====

wijs: De monniken (Jaap Fischer)

Refrein:

In Culemborg aan de Lek
Daar wonen rare klanten
Ze zitten heel de dag in 't groen
Speurend naar vogels en planten

Noch ooievaar, noch groene kool
Maar uit een bloempje en een bijtje
Bestaat nu onze Vogelwacht
Alweer een aardig tijdje

refrein

Het bloemetje was Arno Bos
Het bijtje G. van Zuijlen
De eerste is allang verlept
De tweede om te huilen

refrein

's-Morgens vroeg voor dag en dauw
Met kist en verreijker
Vogelt men in wind en kou
Ja, weer een soortje rijker

refrein

En dat gespuis van elluk slag
Banjert over straten
Dat noemen ze dan vogelen
Ach houd ze in de gaten

refrein

De plantenmensen onder ons
Die zie je wel eens razen
Door veld, moeras of hei en bos
Of bermen af aan 't grazen

refrein

De kampen, ja, da's altijd wat
Toch ie er niets te klagen
Hoewel te kort of veels te nat
't Zijn altijd fijne dagen

refrein

Wie praat er toch als Brugman
Op bijeenkomsten en feesten
Een pet, een baard, een kale kop
Da's Frans de penningmeester

refrein

Een meester zonder penningen
Kent spinnetjes en kruidjes
Bekend van Ja, Natuurlijk
't Is Leo met zijn fluitje

refrein

De derde beluistert heel de dag
Een plaat met vogelgeluiden
Hij is ons geestlijk vadertje
Heet Ayatollah Van Zuylen

refrein

Bij nestkast, Jopie en de vlag
Behoort natuurlijk Arie
Met hamer, beitel en een zaag
Maakt hij een hoop bombarie

refrein

Jan Rietvink met zijn knottersploeg
B'laagt oude vrouwtjes en bomen
Takken met wel vijf kuub hout
Laat hij naar onderen komen

refrein

De volgende, U kent hem wel
Is redakteur Breun Jansen
De Hak-Al weet hij elke maand
Weer in elkaar te flansen

refrein

Op alle fronten even thuis
Maar 't meest toch wel bij padden
Voor hen is Theo heel niet bang
Hij pakt ze bij hun kladden

refrein

Han is de Kenau van de club
Hoort tot de strijdbare meiden
Op elk kamp kan zij als best
Macaroni bereiden

refrein

Elk voorjaar als het groen ontluikt
Kan hij het weer niet laten
Met flora, loep en op zijn buik
't Is Ceesje van de Vate

refrein

Harry van de Warenburg
Is het nu echt beu-eu
Te dienen voor het vaderland
In plaats van het milieu-eu

refrein

Een die men niet vergeten mag
Dit is nu echt de laatste
Behalve op de Vogelwacht
Is Harry (N.) thuis op schaatsen

refrein

Ja, velen zijn al weg gegaan
Anderen weer gekomen
Een leemte zal wel nooit ontstaan
We blijven toch doorstomen

refrein

Een knotwilg valt, een dijk wordt zwaar
Natuur verliest zijn rechten
De N.V.W. is nog niet klaar
We zullen blijven vèèèèèèchten!!!!!!!!!!!!

refrein 2 maal

=====

Waarnemingenlijst

mrt./apr.1980

- Aalscholver : 28-3-'80, 1 ex. Stuw Hagestein (Harry v.d. Warenburg, Theo de Jong).
 30-3-'80, 9 ex. r. N.B'chemse Waard (Marcel v.d. Tol).
 10-4-'80, 2 ex. Fort Everdingen (Tom Kompier).
- Krakeend : 15-3-'80, 1 paar Bosscherwaarden (Piet den Besten, Henkjan Kievit, Elly Kievit, Berry Lucas).
 13-4-'80, 3 vrouw.ex. Pont Beusichem (Paul van Veen).
- Brilduiker : De Brilduiker is dit voorjaar twee keer bij het slikveld van Rijswijk waargenomen n.l.
 23-3-'80, 1 man.ex. (Henkjan Kievit).
 6-4-'80, 5 ex. (waarvan drie vrouwelijk en 1 mannelijk) (Joost Woudstra).
- Rode Wouw : 9-3-'80, 1 ex. overvliegend B'chemse Waard (Ton Kompier).
- Zwarte Wouw : 14-4-'80, 1 ex. r. O.Dijfdijk, nabij de Waay (Hans v.d.Weide).
- Bruine Kieken-
 dief : Tot nu toe twee keer waargenomen n.l.
 7-4-'80, 1 man.ex. r. O.Rietput Fort Everdingen, gedurende 5 minuten van zeer dichtbij gezien (excursie Nwe Zuiderlingedijk).
 13-4-'80, 1 vrouw.ex. r. O.Regulieren (Berry Lucas, Marcel v.d. Tol).
- Blauwe Kieken-
 dief : 13-4-'80, 1 man.ex. r. NO Regulieren (Marcel v.d. Tol).
- Smelleken : 13-4-'80, 1 vrouw.ex. r. NO Paveien, Daam van Dijkweg (Berry Lucas, Marcel v.d. Tol).
- Kleine Plevier : 6-4-'80, 1 ex. Bosscherwaarden (Marcel v.d. Tol).
 10-4-'80, 1 ex. OVB (Berry Lucas).
 14-4-'80, 4 (5) ex. Industrieterrein (Berry Lucas).
- Houtsnip : Deze niet al te opvallende vogel was op 24-3 in de Regulieren aanwezig (Henkjan Kievit, Marcel v.d. Tol).
- Witgatje : Het Witgatje is (en wordt) opmerkelijk veel waargenomen dit voorjaar; op één dag waren zelfs 6 exemplaren in de Regulieren te zien.
 4-4-'80, 1 ex. Aalsdijk (Berry Lucas, Leo v.d. Kooij, Kars Veling).
 6-4-'80, 1 ex. Bosscherwaarden (Joost Woudstra en Marcel v.d.Tol)
 12-4-'80, 1 ex. Regulieren (Marcel v.d. Tol).

- 13-4-'80, 6 ex. Regulieren (div.waarnemers)
 15-4-'80, 3 (4) ex. Regulieren (Tom Kompier)
 16-6-'80, 2 ex. Regulieren (Jandirk Kievit, Marcel v.d.Tol).
 17-4-'80, 2 ex. OVB (Kars Veling).
- Bonte Strandloper: 23-3-'80, 6 ex. Slikveld Rijswijk (Henkjan Kievit).
 6-4-'80, 3 ex. " " (Joost Woudstra).
- Kluut : 26 en 27-3-'80, 1 ex. Slikveld Rijswijk (Marcel v.d.Tol en
 Berry Lucas)
 5-4-'80, 2 ex. OVB (Berry Lucas, Tom Kompier).
 6-4-'80, 3 ex. Slikveld Rijswijk (Joost Woudstra).
- Bosuil : 5-4-'80 1 verkeersslachtoffer gevonden, langs de Rijksstraat-
 weg, Regulieren (Harry v.d. Warenburg, Berry Lucas, Tom
 Kompier).
- Ransuil : 12-4-'80 1 verkeersslachtoffer gevonden langs de Banweg
 (Berry Lucas).
- Waterral : 13-4-'80, 1 (of meer) ex. roepend Rietput Fort Everdingen
 (Berry Lucas).
- Kleine Bonte
 Specht : 30-3-'80, 1 ex. Plantage (Harry v.d. Warenburg).
- Tapuit : 13-4-'80, 8 ex. Industrieterrein (Berry Lucas).
- Roodborsttapuit : 24-3-'80, 1 man.ex. Regulieren (Tom Kompier).
- Glanskop : 1-4-'80, 2 ex. Lindeboom (Marcel v.d. Tol), (dit is geen
 late 1-april-grap). Later op de dag opnieuw 2 ex. bij de
 Lindeboom en 1 ex. in de Plantage.
- Bonte Kraai : 21-3-'80, 1 ex. r.NW Culemborg (Kees Tiemstra).

Er zijn de afgelopen weken weer veel kaartjes ingeleverd, de waarnemingenlijst had dan ook drie keer zo groot kunnen zijn. Bij deze kaartjes zaten ook al een aantal fenelogie-waarnemingen. Opnieuw een dringend verzoek om fenelogie-waarnemingen bij mij in te leveren, zodat over geruime tijd een fenelogie-verslag voor de Hak-Al gemaakt kan worden.

Kaartjes zijn verkrijgbaar bij ondergetekende en kunnen ook weer bij ondergetekende ingeleverd worden.

Marcel van der Tol.

bosuil

~~Verslag~~
EXCURSIE NIEUWE ZUIDER LINGEDIJK
=====

Het was zover, eindelijk weer een echte dagexcursie !

Om 07.00 uur ('s-morgens) verzamelden de meest fanatieke N.V.W.C.-ers zich op het Jach.

Om kwart over 7 bestond de groep uit de volgende personen:

Hans (zoon van Jan), Wim (altijd aanwezig), Berbera (zonder haar nieuwe kijker), Paul (met z'n eeuwige pet), Berry (opvallend wakker vandaag) en Joost (ons zorgenkindje).

Na vele jaren van afwezigheid was ook Gerard van Zuylen weer eens op excursie. Hij trad zelfs als leider op. Hij is in die jaren niet zoveel veranderd en het was dan ook een knalgezellige excursie.

Als laatsten (we waren al bijna weg) kwamen ook Harry (bekend uit de Hak-Al) en Hans (die nooit uit zijn bed kan komen). Met ondergetekende erbij dus 10 deelnemers, waarlijk niet slecht.

Toen vertrokken we.

- Laat ik eerst even iets over het weer vertellen. Toen we vertrokken was het mistig met erg weinig (minder dan 50 mtr) zicht.

Om een uur of 10 trok deze op. Veel zon hebben we niet gezien, maar de hele dag was het droog.

Via de Rietveldseweg en de Bradaal kwamen we bij de Acquoise Meer. Om Nico niet te missen (die ons over de Diefdijk tegemoet reed) gingen we maar via de Acquoise Meer naar de Diefdijk, voorbij de Wiel van Bassa. Hierdoor bleef het aantal tenminste even (10), zodat we allemaal 2 aan 2 konden rijden.

Ondanks de mist waren de vogels toch actief.

Vele zangers begeleidden ons, waarbij vooral de tjiftjaf opviel. Om de 2 meter zat er één te zingen. Aan het eind van de Diefdijk vlogen een aantal boerenzwaluwen, waar één persoon nogal opgewonden over was (het waren z'n eerste dit jaar). Direct toen we op de NZLD aankwamen was de mist nog even dicht.

Links en rechts zongen fitissen, tjiftjafs, koolmezen, putten en excursiegangers.

We gingen dus maar wat wandelen.

Harry had zijn fototoestel met telelens bij zich (meer dan f 1000,-) en we zochten dus de smalste bruggetjes, die we konden vinden. Zodra wij - en Harry als laatste - hieroverheen waren, was het gebiedje niet zo mooi als we gedacht hadden en gingen we maar weer terug - Harry als laatste.

We ontmoetten de VWG-Alblasserdam, die ook allen f 1000,- om hun nek hadden hangen en niet naar fitissen luisterden.

Toen we nog maar net onze fietsen weer bestegen hadden, trok men de mist op en werd het helder. Daarom gingen we maar weer wandelen.

Hoog in de lucht balksten watersnippen, die daarbij een opvallend fibrerend geluid maken. Hoe wij ons best ook deden, we kregen het niet te horen (Hans liep namelijk op klompen en Joost hield z'n mond niet).

We liepen nu verder langs een pad dat evenwijdig liep aan de dijk. Op het eind hiervan riep een roerdomp, he he he hump. Wij imiteerden hem, dat wil zeggen, Berry een kikker en wij een stoommachine.

Hierna moesten we over een hek dat er bijzonder zwak uitzag. Toen we er allemaal, behalve Berbera overheen waren, bleek een boer te kijken en niet zeer vriendelijk. Wat deed Berbera? Juist, ze aarzelde! Wat deden wij? Juist, erg onschuldig kijken! Wat kon Berbera ook doen? Juist, eromheen! Dat deed ze dus maar.

Op de dijk aangekomen liep daar een hond met veel bloed om zijn bek. Niet dat ik bang voor hem was, maar er bloeiden leuke plantjes aan de andere kant van de dijk. Daar kwam echter echter de politie aan. De agenten stapten uit en arresteerden de hond op heterdaad. Hierna voerden zij nog een charge uit (met tanks en 387 ME's) op een dode haas. Deze bleek door onze lieve hond doodgebeten. De politie werd zo misselijk van dat bloederige tafereel, dat ze achteruit wegreden (ik hoop dat ze eroverheen zijn gekomen).

Wij verlieten de dijk d.m.v. een afslag richting Heukelum. Dit bleek een gelukkige zet, want hier zagen en hoorden wij prachtig 2 blauwborsten.

Beiden waren (uiteraard) witgesterd van vorm.

Een half uur later (we waren inmiddels al meer dan 5 uur op weg) zochten we een open kafé; dit bleek niet gemakkelijk.

Na het aan een standbeeld gevraagd te hebben, kwamen we in de enige geopende gelegenheid bij de jachthaven.

Hier dronken we koffie, zongen oerend hard en klaverjasten. Berbera en Harry hadden geen schijn van kans tegen het superduo Gerard en K.(afé) V.(ogelaar).

We haalden onze fietsen weer op en nogmaals naar de blauwborsten te hebben gekeken vervolgden we onze weg in de richting van het Lingebos. Dit is een recreatieterrein bij Gorinchem. Nadat wij een witgatje hadden zien opvliegen en vele tjiftjaffen hadden gehoord gingen we recreëren.

Joost imponeerde 2 meisjes door met een polsstok over een sloot te springen en wij door zonder polsstok over dezelfde sloot te springen.

Deze sloot was meer dan 5 METER (lang).

Harry schoot hierbij bijna al z'n foto's op, waarover straks meer. We determineerden een bloeiend boompje en kwamen uit op Pruimkers. Het wordt een lang verslag en zal daarom enkele belevenissen zeer kort weer-
geven.

- Harry verdwaalde en werd door Gerard gered.
- Joost kreeg het aan de stok (letterlijk) met crossers.
- We zagen erg veel vinken en -achtigen.
- We belden nog allemaal bij Nico (wat zijn we toch een sadisten).
- We spraken nog even met Bas (dat is de broer van Nico).

Nu de laatste waarneming:

We lagen lekker tegen de dijk bij de rietput bij het tweede fort. We praatten wat over koetjes en vogeltjes, tot hij eraan kwam. Allen waren met stomheden geslagen, iedereen greep naar zijn kijker. Daar vloog hij, zegde hij, bidde hij, jaagde hij. Elke veer, ieder detail was te zien. Zo mooi dichtbij als hij nu was, had ik hem zelfs in de Flevopolder nog nooit gezien.

Jammer was dat Harry bijna al zijn foto's had verschoten, want hiermee mistte hij de serie van zijn leven. Eén heeft hij er kunnen maken en ik hoop maar dat deze gelukt is. Oh, ja, hetgeen dat daar zo goed te zien was, was een mooi uitgekleurd mannetje, een bruine kiekendief.

Resumé:

Met een bijzonder goede groep vogelaars en onder de bezielende leiding van ons geestelijk leider Gerard, hadden we een zeer vogelrijke en een zeer gezellige dag. Het duurde van 7 uur 's-morgens tot 5 uur 's-middags en we zagen 55 vogelsoorten, waaruit hier een selectie:

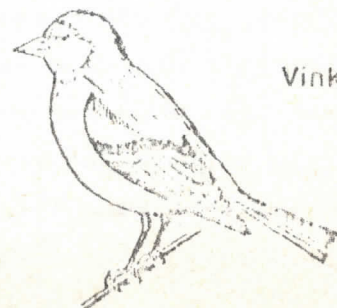
Roerdomp	Grote bonte specht	Tjiftjaf (erg veel)
Wintertaling	Boerenzwaluw	Kneu
Zomertaling	Vlaamse gaai	Groenling (meer dan 15)
Kuifeend	Staartmees	Vink
Buizerd	Kramsvogel	Keep (1)
Bruine kiek	Blauwborst	Putter (50)
Watersnip	Fitis	

K.V.
(Kafévogelaar)

Vlaamse gaai

Vink

Rectificatie Inventarisaties.

Op de maandelijkse vergadering bleek er bij enige personen onduidelijkheid te bestaan over wat, wie en waar dit jaar inventariseren.

Dit ontstond door een foutieve mededeling in de Notulen van de vorige vergadering.

Overzicht:

Vogels : Redichemse Waard:

Berbera v.d.Vate, W. Pyrmonddreef

Jilles v.d. Warenburg, Triosingel 27

Regulieren:

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21

Henkjan Kievit, Verdistraat 13

Stad:

Theo de Jong, Molenwal 13

Johan de Kruijf, Molenwal 9

Planten: Regulieren

Contactadres: Han Jan sen, Akkerwinde 10, 03450-5551.

Hopende dat niemand nu meer in brandende onzekerheid verkeerd, tekenen wij,

Vogelwerkgroep.

Andere datum Kamp Groesbeek

=====

Na overleg met de mensen die zich voor dit tentenkamp al hadden opgegeven, hebben we besloten om i.p.v. 23 t/m 28 juni, dit kamp te houden van 28 juni t/m 3 juli a.s.

Dit omdat een aantal mensen net in die 1e periode nog tentamens hadden.

Gelukkig hadden de volle maan en de nachtzwaluw nog niets besproken, zodat we deze nog goed te zien zullen krijgen.

Er kunnen zich nog 8 à 10 personen opgeven (maar wees wel vlug).

Strook vorige Hak-Al :

Kars Veling

Vivaldistraat 9

Culemborg.

DE FIETS

=====

De fiets, het vervoermiddel voor een Natuur en Vogelwachter, is in 't voorjaar weer aan een grote schoonmaakbeurt toe.

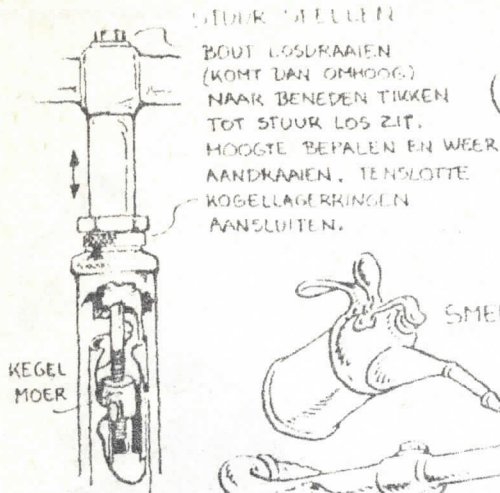
Enkele tips voor een goede beurt, vond ik achter op een "Kleine Aarde".

Die tips wil ik jullie graag doorgeven.

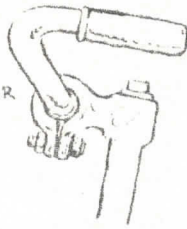
Veel plezier ermee !!!

Een goeie beurt

DIJK MELEN
 BOUT LOSDRAAIEN (KOMT DAN OMHOOG) NAAR BENEDEN TIKKEN TOT STUUR LOS ZIT. HOOGTE BEPALEN EN WEER AANDRAAIEN. TENSLOTTE KOGELLAGERKINGEN AANSLUITEN.

SMEERPUNTEN

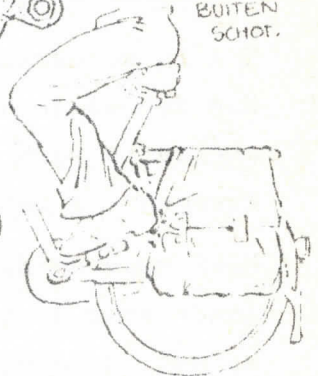
ZADEL STELLEN

PERSOONLIJK GEEF IK DE VOORKEUR AAN EEN BEEDE TEGEN DROU DOOR HELLING V.H. ZADEL NAAR VOREN. ZOEK UIT WAT JE HET MEEST BEVALT MET DEZE BOUT.

HOOGTE STEL JE HIERNEE AF

FIETSTAS
 'N HIELETIKKER? MET EEN PLANKE KOMT DE TAS MOOI BUITEN SCHOT.

PLAKSTRIP

KIJK ALTOD EERST OF JE VENTIELSLANGEJE NOG GOED IS... ANDERS LICHT JE MISSCHIEN 'N BAND VOOR NOP!

BIS OP- EN AFZETTEN OP- LETTEN DAT JE DE BINNENBAND NIET MEER (OF WEER) LEK KLEMT

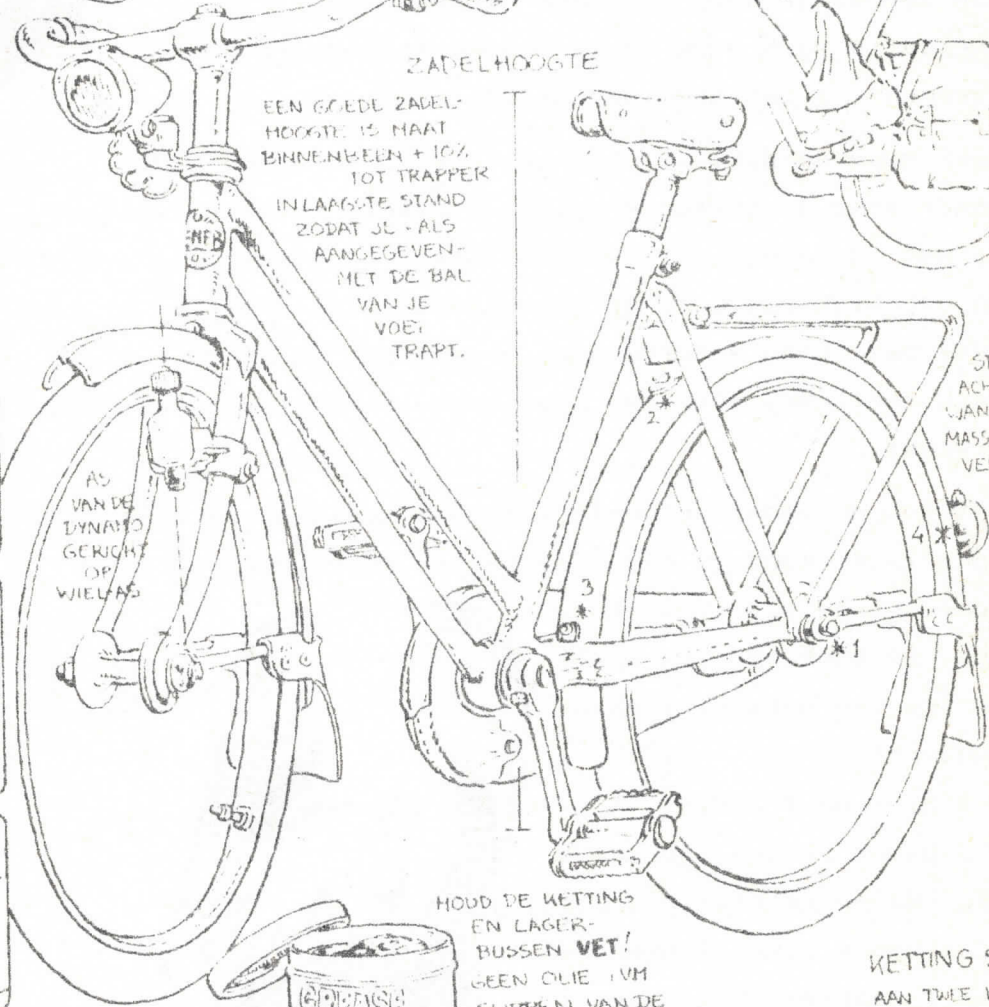

FLAKKERS GLAD SCHUREN
 GOED
 FOOT
 SPAAK-UIT EINDEN MOGEN NIET DOORSTEKEN

BINNENBAND LICHT OP- POMPEN, GLAD TREKKEN, DAARNA PAS VOL OP SPANNING POMPEN!

ZADELHOOGTE

EEN GOEDE ZADELHOOGTE IS MAAT BINNENBEEEN + 10% TOT TRAPPER INLAAGSTE STAND ZODAT JL - ALS AANGEGEVEN- MET DE BAL VAN JE VOET TRAPT.

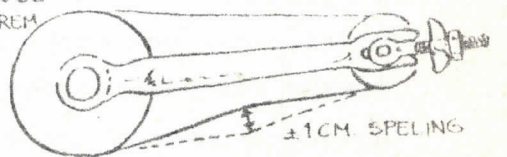
AS VAN DE DYNAMO GERICHT OP WIELAS

VAAK STOPT HET ACHTERLICHT WANNEER HET MASSAKONTAKT VERBROKEN IS

* DIT ZIJN DE ZWAKKE PLEKKEN (ROEST, VUIL)

HOUD DE KETTING EN LAGER-BUSSEN VET! GEEN OLIE ! V.H. SLIPPEN VAN DE (TERUGTRAP-)REM

KETTING SPANNEN
 AAN TWEE KANTEN!

± 1CM SPELING

EN HIER DRAAIT HET OM:

KRAKEN KOMT DOOR DROGE → KAPOTTE → TE WEINIG KOGELLAGERS. HET IS ZAAK HIER OP TIJD BIS TE ZIJN, WANT EEN ROTTE APPEL...

DRAAI DEZE LAGERBUS NIET TE LOS / VAST!

- DE FIETS, ONTWIKKELING, REPARATIE, MECHANIEK EN ONDERHOUD, DOOR HANS DUIMELAAR, MENNO KREMER, EN HELEN VERSCHUREN, UITGEVERIJ DEERT BAKKER 1979
- FIETSVERDERING - OVER ONDERHOUD EN REPARATIES, UITGAVE VAN STICHTING: FIETS!
- PRISMA FIETSBOEK DOOR ROB VRIJDER PLAS, UITGEVERIJ HET SPECTRUM 1978

april 1980

Aan de Omwonenden van de Vier Dreven,

Al eerder hebben in de pers berichten gestaan dat de Natuur en Vogelwacht Culemborg het ooievaarsnest in de Volencampen weer in ere zou gaan herstellen.

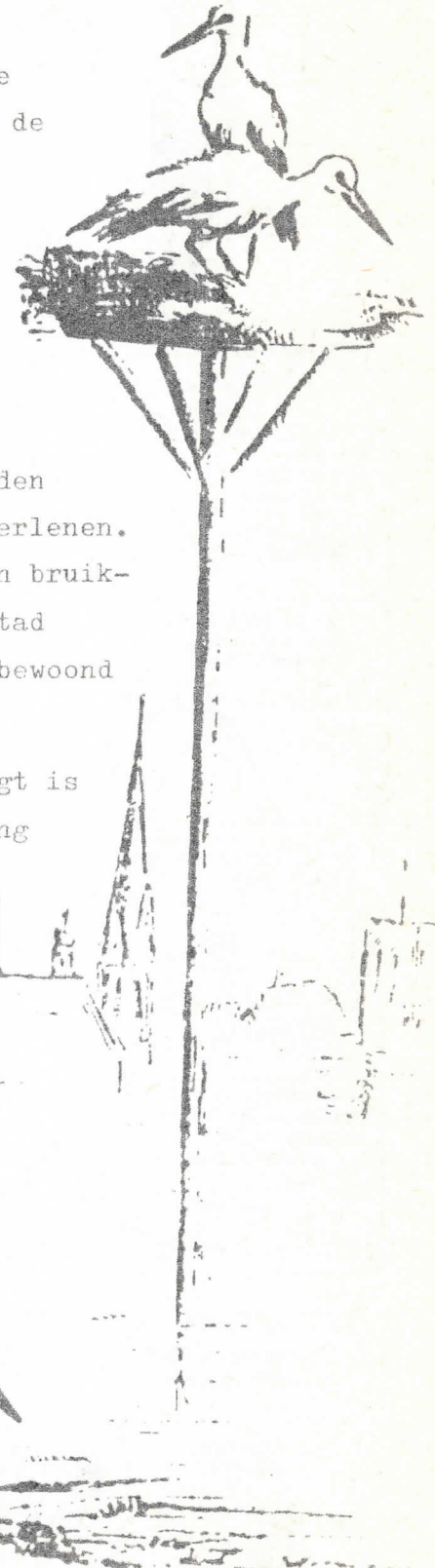
Dit is natuurlijk eenvoudiger gezegd dan gedaan. Een dergelijk nest te maken is een behoorlijk specialistisch werk terwijl het plaatsen en aanbrengen van het nest een probleem op zich is.

Maar waar de N.V.W.C. een vereniging is welke zich inzet voor de instandhouding van flora en fauna vinden we het een goede zaak hieraan onze medewerking te verlenen. En hopelijk zal door de aanwezigheid van een goed en bruikbaar nest zich wederom een ooievaarsgezin in onze stad gaan vestigen. Voor het laatst is in 1956 het nest bewoond geweest.

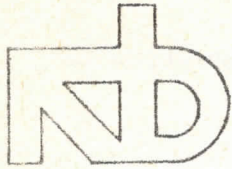
Dat een en ander natuurlijk kosten met zich meebrengt is vanzelfsprekend en dat deze kosten voor onze rekening komen nemen wij op de koop toe. De door ons geschatte kosten van herstel liggen tussen de *f* 175,-- en *f* 250,--.

Wij nemen echter aan dat U als omwonende ons initiatief best zou willen steunen met een financiële bijdrage. Hiertoe zal een dezer dagen iemand van onze vereniging bij U langs komen om een ev. gift van U in ontvangst te nemen. Voor deze actie hebben wij toestemming aan de Gem. Politie te Culemborg

aangevraagd. Inlichtingen: Fam. Van der Vate - W.P.dreef 12 tel. 3017
Gerard van Zuylen - Zandstraat 32a - tel. 3922
Hans Rietvink - Ereprijs 39 - tel. 6407

werkgroep voor natuurbehoud en milieubeheer 'noordwest-betuwe'

Allereerst een correctie van een zin uit de Hak-Al van april j.l.

Bij het stukje over de REGULIEREN ontbreekt in de aanhef een tussenzin. De volledige zin luidt: "In onze brief aan het Geldersch Landschap, die op stapel staat, spreken wij....." enz.

De indruk zou anders gewekt kunnen worden alsof de brief reeds lang en breed verzonden was, terwijl er nog aan de volledige opstelling gewerkt wordt. Zeer binnenkort zal de brief wel de deur uitgaan.

Verder vernamen wij, dat een ieder ontraden wordt van het nieuwe paden-tracé gebruik te maken. Het afsluiten van routegedeelten met prikkeldraad wegens het aanstaande broedseizoen, mag wat ons betreft een definitief karakter dragen.

ERASMUSWEG - met de nodige toezeggingen van gemeentewege zijn we aan de slag gegaan, om een beplantingsplan te ontwikkelen voor de brede tussenstrook van deze weg. Toepassing van een juist maaibeheer en streekeigen beplanting bepalen ons plan. Gedacht wordt aan struwelen van meidoorn, vlier en hondsroos, om maar eens wat te noemen. De nodige bomen kunnen de zaak completeren.

Binnen enkele weken hopen we het plan klaar te krijgen, tezamen met de nodige adviezen omtrent onderhoud en beheer. Eén en ander zal in de Commissie RO behandeld worden ter goedkeuring.

GOILBERDINGEN - bij ons binnen kwam het eindverslag van de Gemeente over de inspraak betreffende het toekomstige bestemmingsplan Goilberdingen. Het bijzonder lijvige boekwerk, waaraan veel werk is besteed, bestaat uit 3 delen.

1. Een samenvatting van de inspraakbijdragen van alle groepen.
2. Een advies van de gemeentelijke adviseurs over de visies van de insprekers.
3. De besluitvorming door de Gemeenteraad over de inspraakresultaten.

Een eerste verkenning door dit boekwerk gaf aan, dat veel suggesties van de inspraakgroepen in de besluitvorming zijn opgenomen. Eén en ander komt bij ons dan ook bijzonder plezierig over.

Enkele suggesties waar wij voor gepleit hebben en die werden overgenomen in de besluitvorming, willen we jullie niet onthouden. Onder het thema Landschap en Milieu de suggestie om tijdig een bomenvoorraad aan te leggen en het groen in de wijken niet te versnipperen, waardoor bruikbare eenheden ontstaan.

Een verdere bestudering van het boekwerk, aangaande de vele suggesties en de besluitvorming hierover, zal nog enige tijd in beslag nemen. Onze eerste reactie is in ieder geval zeker niet ongunstig.

REDICHEMSE WAARD - binnen kwam het bericht dat in de Redichemse Waard crossbrommerverschijnselen gesignaleerd waren. Oorverdovend geknetter dus in dit anders zo stille natuurgebied.

Welk een verstoring van het broedgevogelte !

En om de aldaar nieuw ingeplante kerseboomgaard reeds nu van spreeuwen te vrijwaren, zien we ook helemaal niet zitten ! Oprotten s.v.p.

Maar even in alle ernst, we hopen wel dat het bij een incident blijft. Crossbrommer-enthousiasten, zoek een goed alternatief, maar ontheilig niet de Redichemse Waard !

Volgende vergadering op 19 mei a.s. op St. Jan's Kerkhof 41, om 20.00 uur.

natuur- en vogelwacht

NIEUWE STICKERS!!!

Sinds kort heeft de Natuur en Vogelwacht Culemborg de beschikking over prachtige stickers waarvan U hierbij een model op ware grootte ziet afgebeeld.

De stickers zijn er in twee versies, nl. groen gedrukt op witte ondergrond en zwart gedrukt op een groen fond.

Het is natuurlijk niet de bedoeling dat we nu heel Culemborg hier mee gaan dichtplakken. Wel zou het leuk zijn als onze leden een sticker zouden kopen en deze op een zichtbare plaats zouden aanbrengen.

De stickers zijn verkrijgbaar bij:
Frans Waroux - Mendelssohnlaan 7 - Culemborg.

De prijs bedraagt f 0,50 per stuk.

Wanneer er leden zijn welke bereid zijn er een aantal te willen verkopen is het eveneens mogelijk er een aantal te komen afhalen.

Frans Waroux.

Jubileum - Fietsralley door de WEST-BETUWE

Op zaterdag 31 mei a.s. zal in het kader van het 5-jarig bestaan van de Natuur en Vogelwacht een fietsralley worden gehouden door de mooiste plekjes rondom Culemburg in de West-Betuwe.

Voor deze rally, welke is uitgezet door Leo v/d Kooy, zal bij de start een routebeschrijving worden uitgereikt waardoor en waarmee we U op een aantal prachtige en karakteristieke plekjes zullen trakteren.

Bovendien is er een kleine wedstrijd aan verbonden. Er wordt nl. verzocht een aantal vragen te beantwoorden. Elke deelnemer ontvangt bovendien na afloop een kleine attentie.

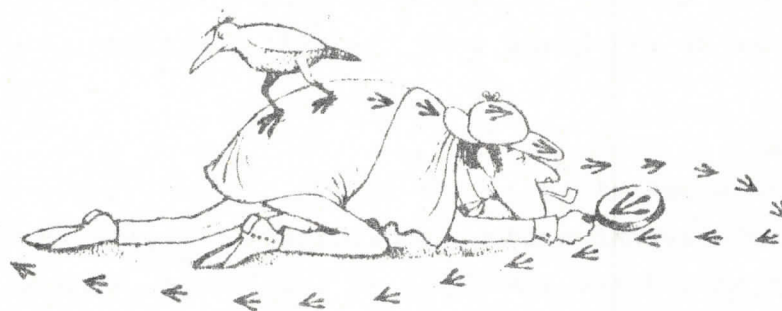
Het is mogelijk de uitgezette route alleen of in gezins- of groepsverband te rijden. Halverwege de tocht is een rustpunt ingericht waar het mogelijk is een kleine verfrissing te gebruiken.

Het is bepaald geen snelheidswedstrijd. We proberen U alleen maar te laten genieten van onze mooie natuur om ons heen. Wij rekenen daarom op een grote deelname want het is beslist de moeite waard.

Het inschrijfgeld bedraagt f 1,50 per persoon of f 2,50 wanneer in gezinsverband wordt deelgenomen.

Let in ieder geval nog op de mededelingen welke in de plaatselijke pers zullen verschijnen.

Eventuele inlichtingen worden verstrekt door Leo v/d Kooy - Vliegerweg 3 - Culemborg. Tel. 03450 - 5450.

Aanwezig 15 personen met opnieuw een lijvige agenda te be- en verwerken.

1. Ingekomen stukken

- a. Nieuwsbrief Vogelwacht Utrecht betreffende het onderwerp "Redt de weidevogels in Eemland".
- b. De DompHoorn, uitgave van de Vijfherenlanden.
- c. 4-tal ex. blad "Deining", een uitgave van Greenpeace.
- d. Argus, blad van Stichting Kritisch Faunabeheer.
- e. Jaarverslag van de Ver. voor Vogelbescherming 's-Gravenhage e.o.
- f. Uittreksel van uitzending "Ja, natuurlijk" van 9 maart j.l.
- g. Rapport Oostvaardersplassen, gelegen in de Flevopolder (welbekend).
- h. Uitgave "Mens en Vogel" van de Belgische vogelbeschermers.
- i. Vleermuizenfolder van C.R.M. Er worden er meer van besteld.
- j. Verzoek van Staatsbosbeheer om verslagen e.d. op te sturen in de bijgesloten portvrije enveloppen.
- k. Uitnodiging om de opening van de "Schaapskooi", het nieuwe bezit van de Vijfherenlanden, op 9 mei a.s. bij te wonen. Die dag wordt na de officiële opening open huis gehouden voor belangstellenden en de dag daarna een fietstocht.

Uitgaande stukken

- l. Brief met circulaire naar de gemeentepolitie en B. en W. t.a.v. de actie om het nest (ooievaars-) gelegen in de Veulencampen te herstellen. Verzocht werd toestemming te verlenen tot een kleine collecte onder de bewoners aan de vier dreven om de kosten te kunnen dekken.
- m. Gegevens S.O.V.O.N.-tellingen van de laatste maanden.
- n. Verslag gesprek met het Geldersch Landschap over de Regulieren is verstuurd naar de stichting zelf, de Milieuwerkgroep en het R.I.N.

2. Fietspuzzeltocht

De fietsroute is uitgezet en al met al een lijvig geheel. Er moet nog het één en ander verwerkt worden, publiciteit aan gegeven worden etc. Reden om de geplande datum van 5 mei te verschuiven naar een iets latere datum, die nog nader bepaald moet worden. Zaak is om vooral goed voorbereid en met goede presentatie voor de dag te komen.

3. Hout nestkastjes

Via een tussenpersoon is er hout beschikbaar voor aanmaak kastjes of deze persoon wil deze zelf gaan vervaardigen. Er wordt nader contact opgenomen met betreffende persoon. Daarna ontstond er nog een korte discussie over het nut en gevaar van nestkastjes.

4. Kamp Ossenzijl

Voor het kamp hebben zich 58 personen aangemeld, een dergelijke belangstelling had niemand eigenlijk verwacht. Er kunnen echter maar 40 mensen mee. Dit houdt in dat 18 personen moeten afvallen. Er is gesteld "wie het eerst komt die het eerst maalt", dus de eerste 40 die zich opgegeven hebben kunnen ook mee.

De 18 afvallers worden allen persoonlijk bericht. Niemand vond dit een gelukkige zaak en afgesproken is, dat er voor de toekomst een vaste aanmeldingsregeling komt met een vaste datum van wanneer af opgegeven kan worden e.d. Tijdens komende bijeenkomsten zal dit verder besproken worden. De deelnemers aan dit kamp worden nog nader bericht d.m.v. een stencil.

5. Statuten

In de concept statuten zijn met voorbehoud een aantal wijzigingen aangebracht. Binnenkort gaan we hiermee naar de notaris waarna vaststelling en deponering kan plaatsvinden.

6. Hak-Al jubileumnummer

Dit nummer is het jubileumnummer met o.a. een gedrukte voorplaat, een verslag en voorwoord. Oordeelt U dus zelf maar.

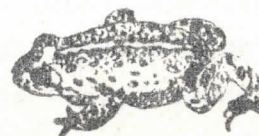
7. Knotten

Er zijn moeilijkheden rond de subsidie verleend via Staatsbosbeheer. De afdeling/regio Arnhem weigert subsidie te verlenen met als reden dat er minstens 50 bomen geknot moeten zijn. Wij hebben er ongeveer 200 geknot dit seizoen.

De weigering tot uitbetaling subsidie is volkomen ongegrond. Deze zaak is daarom inmiddels aanhangig gemaakt bij de hoofddirectie van S.B.B. en er is een bezwaarschrift verzonden naar S.B.B. te Arnhem.

8. Padden

De actie loopt voorspoedig. Al met al zijn er al meer padden overgezet dan vorig jaar. Echter de heentrek loopt heel wat minder geconcentreerd en het gevolg is, dat er ook nu al terugtrek plaats vindt. Besloten werd om zodra de terugtrek groter is dan de heentrek het gaas of in ieder geval een gedeelte over te zetten.

rugstreppad

9. Braderie

Slechts een onderdeel van de komende braderie staat in het teken van de natuur. Omdat we vroeger besloten hebben niet ieder jaar mee te doen vanwege onderwerpen en organisatie en vorig jaar een stand hebben gehad, is besloten dit jaar niet aanwezig te zijn. Wel zijn we aanwezig met een stand op de paardenmarkt te Beusichem op 21 juni a.s.

10. Educatief plan de "meent", Beusichem

Gerard en Harry Uphof zien voorlopig geen kans om verder te werken aan dit plan. Daarmee ontstaan er enige problemen, omdat tot op heden niemand anders binnen de N.V.W.C. kans ziet dit plan af te maken. Contact zal worden opgenomen met het Recreatieschap om tot een eventuele oplossing te komen.

11. Vogelbeschermingsconsulent

Ook moeilijk, vogelbescherming wil graag door heel Nederland in de regio's contactpersonen hebben die diverse taken t.a.v. vogelbescherming kunnen verrichten en opzetten. Bijv. fungeren als tussenpersoon van vogelwachters naar vogelbescherming en omgekeerd, het bijhouden en rubriceren van publicaties etc. Diegene die een dergelijke taak op zich neemt wordt geacht dit in ieder geval gedurende drie jaar te doen tegen een zeer geringe vergoeding.

Diverse mensen voelden best iets voor het vervullen van deze taak, maar de tijd om iets dergelijks goed te kunnen doen ontbreekt nogal eens. Wie zich eventueel geroepen voelt of nadere inlichtingen wil hebben, kan het beste even contact opnemen met Gerard van Zuylen.

12. Rondvraag

- Mededeling dat er een plantenkampje wordt gehouden in het eerste weekend van september.
- Stickers. Van het vignet van de N.V.W.C. zijn stickers vervaardigd in 2 kleuren, welke f 0,50 per stuk gaan kosten. Hoe te verkrijgen zal nog nader medegedeeld worden.
- Paardenmarkt. Voor de organisatie hiervan zijn nog mensen nodig die kunnen helpen. Opgave hiervoor bij Harry v.d. Warenburg of Nico Middelkoop, tel. resp. 03450-5095 en 03454-1363.
- Inventarisaties. Niet duidelijk was welke gebieden er op broedvogels geteld werden. Geteld worden a) Redichemse Waard, b) Regulieren, c) de binnenstad van Culemborg.

- Pers. Niet tevreden zijn we over de artikelen, die af en toe verschijnen in kranten en dergelijke. Het blijken de stukjes te zijn die uit de Hal-Al overgenomen worden. Ze worden onvolledig of verdraaid weergegeven, dat natuurlijk niet prettig is. We kunnen er echter alleen maar op hopen dat de pers, als ze mededelingen uit de Hak-Al overnemen, dit zo volledig mogelijk doen.

Volgende maandelijks vergadering 19 mei a.s. in het Kompas.

Harry van de Warenburg.

Bruine kikker

Rana temporaria

Op een dinsdag (15 april) liepen Hans, Harry en ik langs de Rondehaven om de padden los te laten. Opeens zag Hans een "klomp" padden drijven; hij ging op een balk staan en schepte met een emmer de padden uit het water.

Nadat we ze op het droge hadden gelegd, gingen we ze uitpluizen. De "klomp" bestond uit 8 mannetjes op één zéér groot vrouwtje; de mannetjes zaten over het hele lichaam van het vrouwtje. De vrouw was helaas gestorven en de ingewanden hingen uit haar padde-bek.

Dit doodgeknepen vrouwtje was een zeldzame vondst, ook door haar enorme omvang.

Dik.

~~Ekskursie-programma~~

Vrijdag 9 mei

Nachtegalen-ekskursie naar Langbroek o.l.v. Gerard van Zuylen.
Vertrek 19.30 uur per fiets. Automobilisten vertrek 20.00 uur
(terug ca. 23.00 uur). 't Jach.

Zaterdag 10 mei en zondag 11 mei

S.O.V.O.N.-tellingen, vertrek 5.30 uur

Zaterdag 10 mei

Plantenekskursie naar de Regulieren o.l.v. Leo en Han,
vertrek 13.30 uur.

Het betreft hier een algemene oriëntatie in het gebied (het zogeheten
grasduinen, red.).

Auto's worden om 14.00 uur verwacht bij de voetbrug Zeedijk.

Terug op 't Jach ca. 16.30 uur.

Maandag 12 mei

Maandelijks vergadering vogelwerkgroep in "Het Kompas", aanvang 20.00 uur.

Woensdag 14 mei t/m zondag 18 mei

Kamp Ossenzijl.

Maandag 19 mei

Maandelijks algemene vergadering in "Het Kompas", aanvang 20.00 uur.

Vrijdag 23 mei

Uiterste inleverdatum kopij Hak-Al !!

Zaterdag 24 mei

Fiets-/roeiekskursie naar de Kievitsbuurt, o.l.v. Nico Middelkoop.

Vertrek 06.00 uur.

Opgeven vóór 20 mei bij Nico, tel. 03454-1363.

Vrijdag 30 mei

Rallen ekskursie langs de dijk richting Everdingen, o.l.v. Berry Lucas.

Vertrek 21.00 uur, terug ca. 23.00 uur.

Zaterdag 31 mei

JUBILEUM-Fietsralley door de West-Betuwe.

Start vanaf De Volières in de Plantage. Verdere mededelingen in de pers.

Zaterdag 7 juni

Ekskursie langs de Lekoevers, o.l.v. Henkjan Kievit,
vertrek 07.00 uur.

Maandag 9 juni

Plantenekscursie muurvegetatie in Culemborg, o.l.v. Theo de Jong.
Verzamelen 19.00 uur 't Jach.

Donderdag 12 juni

Planten-inventarisatie Regulieren, o.l.v. Theo de Jong,
vertrek 19.00 uur.
Auto's worden om 19.30 uur verwacht bij de voetbrug Zeedijk.

Vrijdag 13 juni

Kwisavond in "Het Kompas", o.l.v. Henkjan Kievit, aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 14 en zondag 15 juni

S.O.V.O.N.-tellingen, vertrek 5.30 uur

Maandag 16 juni

Maandelijks vergadering vogelwerkgroep in "Het Kompas", aanvang 20.00 uur.

Donderdag 19 juni

Maandelijks algemene vergadering in "Het Kompas", aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 21 juni

Paardenmarkt te Beusichem. Ook hierbij zal de N.V.W.C. weer met een kraam aanwezig zijn.

Zondag 22 juni

Uiterste inleverdatum kopij Hak-Al !!

